

SKÄRGÅRDENS INTRESSEFÖRENINGARS KONTAKTORGANISATION

VI HÅLLER LIV I SKÄRGÅRDEN

SIKO Verksamhetsplan 2018

SIKO styrelse – Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation – önskar på sitt årsmöte den 17 februari fastställa följande föreslagna verksamhetsplan för 2018.

En året-runt levande skärgård

Mantalsskrivna skärgårdsbor håller på att bli en rödlistad art. I attraktiva delar av skärgården finns ett ekonomiskt tryck som är både positivt och negativt. Detta genererar öar och samhällen som under vintertid är nästan helt avfolkade, men mycket livaktiga på sommaren.

Säsongvariationen med två månader med överbefolkning och tio månader med delvis tomma hus, ger en skev bild av skärgården för de som bara åker dit under sommarsäsongen. Positivt i sammanhanget är att deltidsboendet ökar och här kan en viss koppling till bredbandsutbyggnaden ses.

Ett ökat hel och deltidsboende måste premieras för att bevara och utveckla en skärgård, som är attraktiv både att leva och bo, verka i samt att besöka. Fastboende befolkning förutsätter skolor, infrastruktur med service och kommunikationer och ett acceptabelt regelverk.

Med "avstånd till kommuncentrum" mätt i tid (inte kilometer) så är stora delar av Stockholms skärgård definitionsmässig glesbygd (kusten) eller t o m "gles glesbygd" (öar utan fast broförbindelse). Nyckeltal som Länsstyrelsen tagit fram är bl a kostnaden för att färdas på sjön - det kostar 5 gånger mer att färdas på sjön och det tar 3 gånger så lång tid.

Möjligheten att bo, utvecklas och driva företag är grundläggande för en positiv utveckling som gör skärgården attraktiv för fler hel- och deltidsboende och besökare.

Visioner, mål och aktiviteter 2018

SIKO:s arbete är organiserat i följande arbetsgrupper (varje grupp med 3 – 5 deltagare), som driver SIKO:s fokusområden. Målformuleringarna är ett verktyg i gruppernas pågående arbete och utvecklas efterhand. Vi strävar efter att formulera mätbara mål – vissa "mål" är tills vidare snarare visioner.

Besöksnäring skärgården

Tillföra fakta i de sammanhang skärgårdsturism diskuteras och beslut om utvecklingsåtgärder tas. Exempel: Visa på kombinationsmöjligheter för att hitta rätt bland alla båtlinjer i skärgården. Med faktaunderlag som bas kunna identifiera bra destinationsutvecklingar!

Bilbesiktning på öar utan fast landförbindelse

Mål som gruppen identifierat: Att få bilprovningen (för närvarande Opus Bilprovning) att fortsätta komma ut till öarna varje år och utföra kontrollbesiktning. Annars befarar vi att många bilar skulle förbli obesiktigade, då det medför stora kostnader och krångel att ta över bilarna till fastlandet. Risken är också stor att många gamla "skrotbilar" skulle tas ut till öarna. Obesiktigade bilar har inte heller gällande försäkring med de konsekvenser det kan få.

Boende / Strandskydd

- Mål som gruppen identifierat: Skapa förutsättningar och incitament för kommunala eller bostadskooperativa hyresbostäder genom överenskommelser med kommuners politiska ledning och planorganisationer. Förslag till principlösningar. Hitta pilotprojekt.
- Mål som gruppen identifierat: Skapa opinion bland allmänhet och ta upp frågan med politiker på framför allt riksnivå. Upplivs allmänheten om sakfrågan. Samarbeta med SRF (Skärgårdarnas Riksförbund) i denna fråga.

Kustfiske

Ytterligare belysa sälens och skarvens påverkan på kustfisket, ta fram bättre faktaunderlag för kustens miljöfrågor.

Miljö & Energi, VA-frågor

Arbetet kommer att inriktas på att genomföra seminarier riktade till de boende i respektive ö-område för att sprida information om aktuella miljö-, VA-, och energifrågor. Ett värdefullt utbildningsmaterial "Skit i Skärgården" finns framtaget genom SRF:s arbetsgrupp, där SIKO ingår. I seminarierna planeras även medverkan av sakkunniga och föreläsare som kan bidra till en bra kompetensmix.

Post & Paket

Följa upp pilotprojektet med paketservicens samdistribution på två större öar i skärgården.

Samhällsservice, Blåljus & brandvårn

Uppdatera kartläggningen av brandförsvaret/räddningsvårn, ambulans/helikopter, sjöräddning, polis, hemsjukvård, hjärtstartare/HLR-utbildning. Aktivt delta i SRF:s dito arbetsgrupp på ett nationellt plan.

Skärgårdsskolor / Skärgårdens unga / Nya skärgårdsbor

- Mål som skol-gruppen identifierat: Bevara skolorna och utveckla dem. Möjlighet till fjärrundervisning. Fiber i alla skolor. Ha en aktiv dialog med kommunerna för att påverka utvecklingen – kan man dra nytta av sin unika miljö (borde kunna locka både fler familjer och lärare)?
- Mål som ungdomsgruppen identifierat: Fler bostäder. Bättre kommunikationer. Fler jobb. Fler mötesplatser – eller i alla fall visa på tex sociala medier vad som finns (betydligt mer än man tror).
- Mål som nya skärgårdsbors-gruppen identifierat: Visa upp öarnas kalendarium i lokala tidningar och på informationshemsidor. Hitta boenden som i första hand kan hyras. Locka ut fler familjer att våga prova att bo i skärgården – kampanj på sociala medier? Guida och stötta om/när de kommer.

Sjötrafik

2018 är ett viktigt år vad gäller utveckling av kommunikationerna i skärgården. Ny upphandling sker av skärgårdstrafiken och grunden läggs för hur trafiken kommer att se ut de kommande åtta åren.

SIKO:s mål är att trafiken ska fungera både för fastboende, pendlare, skolbarn och även besökare till skärgårdens turistmål.

- SIKO driver även frågan att öarnas skolbarn skall få möjlighet att ta med en "gratis kompis" på båten för att underlätta sociala kontakter med fastlandsbarnen.
- Fungerande frakter året runt är högt prioriterat.
- SIKO värnar även sysselsättningen för skärgårdens smårederier.

Att påverka i de uppräknade frågorna innebär att vi håller oss väl uppdaterad om upphandlingen samt har omfattande dialoger med politiker och Waxholmsbolagets tjänstemän, utöver deltagande i Sjötrafikens Referensgrupp.

Äskande om anslag

SIKO:s arbete kan ses uppdelat i två uppgifter. En inre, där vi stödjer och informerar skärgårdsborna samt en yttre, där SIKO på ett representativt sätt kan ge information och hjälpa Länsstyrelsen, Landstinget och skärgårdskommunerna med kunskap och erfarenheter i arbetet för en året-runt levande skärgård. SIKO är också en viktig del i Skärgårdarnas Riksförbund, som arbetar med skärgårdsfrågor på riksnivå.

Kontakter med politiken är viktig – SIKO kan beskriva hur samhällets spelregler för individer och företag påverkar livet i skärgårdarna. Vårt arbete präglas av att sprida kunskap och fakta och ge insikter om sammanhang och möjligheter.

I praktiken innebär detta att delta på många möten, exempelvis Regionala Skärgårdsrådet, Exekutivkommittén, Trafikantföreningen, Svealands Kustvattenvårdsförbund, Skärgårdarnas Riksförbund och Skärgårdsstiftelsen. Även ett samarbete och erfarenhetsutbyte med övriga intresseorganisationer i skärgården – Skärgårdarnas Riksförbund, Skärgårdsföretagarna, Trafikantföreningen m fl. – behöver bedrivas. SIKO:s medverkan och kompetens efterfrågas i allt fler sammanhang.

År 2019 firar SIKO 50 år. Verksamheten har sedan start finansierats genom anslag från Landstinget samt medlemsföreningarnas medlemsavgifter. SIKO har 13 lokala skärgårdsföreningar som medlemmar, dessa tillsammans representerar skärgårdsbefolkningen inom området "Arholma till Landsort". Här finns ca 20 bebodda öar utan fast landförbindelse och med totalt ca 7000 invånare. Enbart bofasta (mantalsskrivna) kan väljas till SIKO:s styrelse.

SIKO vill på bred front arbeta vidare för en året-runt levande skärgård med fungerande infrastruktur – till nytta för fastboende, deltidsbor, näringsliv och besöksnäringen.

Vårt nya arbetssätt med självständigt arbetande arbetsgrupper har ytterligare breddat basen - fler personer från fler öar är aktivt engagerade i arbetet. SIKO kan därmed på ett demokratiskt och representativt sätt uttala sig i skärgårdsfrågor.

För SIKO:s arbete enligt ovan äskar vi stöd från Landstinget med beslut för en 3-årsperiod enligt följande:

- För 2018 med 500 000 kr
- För 2019 med 520 000 kr
- För 2020 med 540 000 kr

Beslut för en 3-årsperiod kommer att möjliggöra bättre långsiktighet i SIKO:s arbete för en året-runt levande skärgård med fungerande infrastruktur.

Skärgården i februari 2018

Ulf Westerberg
Ordförande i SIKO